

۲۱ ذی القعدة ۱۳۳۰

جمعه

۱۹ تشرین اول ۱۳۲۸

نومرو ۹ — ۲۴

نسخه سی ۲۰ پاره در



امور اداره و تحریر و اعلانات و سائرہ ایچون مدیر
مسئولہ سراجعت ایدالمبدر .

آبونہ سی بر سنہ ک اعتباریلہ ممالک عثمانیہ ایچون
۱۴ و ممالک اجنبیہ ایچون ۲۰۰ غروشد .

صرفای امتک مقالات متصوفانہ لینہ جریدہ
صوفیہ تک حیفہ لری آچیدر .

شمذیلک اون بش کونده بر نشر اولنور

محل اداره باب عالی جوارنده ابوالسعود جاده سنده
نجم استقبال مطبعہ سی

تصوفی ، دینی ، اخلاقی ، ادبی جریدہ اسلامیہ در

ایتمش اوله جفتندن ، اسرار کاشانه عائد مباحث مهمه بی بودقلری
ایضاح ایتمکله اتمامی مناسب کوردم .

محمد حلمی

خیر الیکلام

عارف حقیقت شمار حافظ راست کردارک :

حافظی خورورندی کن وخوش باش ولی
دام تزریر مکن چون دکران فرآترا [۱]

بیت عالیسی دخی بو فکریمزی مؤیددر .

ذاتاً تأمل اولنورسه تکلیفات الهیه کوردیکمز الطاف ربانیه به
اصلاً نسبت قبول ایتمز صورنده آذر . ازجمله موضوع بحثمز
اولان صلات کونده ساز هوسات نفسانیه مز ایچون امانه ایلدیکمز
یکرمی درت - ماغتك نه قدرینی اشغال ایلده بیلیر . حالبوکه دوشونملی زک
اصل دنیوی و اخروی ایشیمزه یرابه حق زمان طاعانده کچیردیکمز
زمانلردر ، دیکرلری هبادر . طالبان فیوض یزدان و مال آشنایان
عرفان ایچون برجامع لامعه بر امام خوش ادایه اقتدا ایلدوبده کمال
تدبرله حضرت قرآن لاهوتی بیانک آیات معجزه سنی استماعدن
لنبد برشی تصور اولنورمی وقت سحرده کرم مقتدیاً کرم
منفرداً ربزه طاعات ایلمکه طویولورمی . ابو صفوان بن عوانه
حضرتلرینک پیوردقلری وجهله بیاض البسه کینوب مهتابده
ملائککه کی نماز قیلان کیمسه دندها کوزل منظره روحانی اولورمی .
والحاصل نشوة داران مهیلبی عبادات هر نوع طاعانده بر درلو
صفا بولور . عبده یزدان بس بللی اولور . دائماً آلتنده بر نور لمعان
ایدر ، چهره مننده بر سرور بارقه فشان اولور اما (زاهد خشک)
ده بو حال کورلمز سبی ده اندر حقه عبادت ایدرز نظیله طاعاتلرینه
بر طاقم ریا و سمعه قاریشد بره رق عبادتلرینک ثمراتی اقتطاف

[۱] حافظ : شراب ایچ ، چاقیقاق ایت ، سربست اول ، فقط
دیکرلری کی قرآنی آلت تزریر ایتم حضرت حافظک (دکران)
پیوردقلری بزم بالاده اشارت ایلدیکمز بر طاقم خذله درکه اکثری
(مثنوی) شیر پشیم از برای کدکد بو میل را لب احمد کند
صرف درویشان بدزد مرد دون تابخواند بر سلیم زان فسون)
نفاد قدسینجه بالکیز کسوة اهل الله بورونوب واولبای کرامک عالم
استغرافده ومقام وصالده سوبلدکلری نظقلری کندی مقاملرینه نسبت
ایدرک عبادانده احوال وفقط لساناً ادعای عشق وکرامت ایدن وخیل
کیمسه مکده مادی و معنوی یوانی بوزان ووجودلری اسلامیه مضر
اولان آدملردر . حالبوکه کمال تاج وعبالده دکل اباس نقوا ایلدر (شیخ
سمدی) مصرع : زاهدپاک باش واطلس پوس (کنذا) درویش
صفت باش وکلامه نثری دار

حکیمک صدق صمدانیه سیه - انبیای عظامک کندی قومیه
جریان ایدن وقوعات ماضیه - کی هیچ برقیلارینه خطا کلمه دکن
ماعداد او گروه ضالیه به قارشو هضم نفس ایدوب متانتلرینی محافظه
ایتمزدن بوسبرلری ثمره سی اوله رق عناه درجه لری عالی اولمش ،
بالعکس دیکر خبیثلرک ایتمش اوله قلری فناقلرک جزاسی آندی
باشلرینه منعکس اولوب عاقبت خسران ایلده کندیلرینی قمر نار
ججیمه آتمشلردر . قرآن کریمده بو مسئله ،

« الحیثینات للخیثین الخ » آیت کریمه سیه ده ایضاح
ایلدشدر . مثنوی شریفده تصادف ایتمدیکم حضرت پیغمبر ایل
ابوجهل لعینک بر مکالمه سنی ، افاده مزه بر قاندها قوت ویرمک
اوزره بوراده ذکر ایتمکی مناسب کوردم .

[فخرکاشات افندمز جناب صدیق اکبرله معاً بولده قونوشه رق
کیدیلورلردی ، بوسره ده جناب صدیق طرفندن خطاباً دنیلدیکه ،
یا رسول الله ! هر دم محبت شریفکیزله مشرف اولسم ، درحال
دروغه راشتیاق عارض اوله رق جمالکیزی مشاهده ایتمکدن
کندیمی آله میورم ! مبارک یوزیکزه باقدقجه باقه جفم کایور ،
بوسوزک اوزرینه فخر کاشات افندیمز « صدقت یا ابابکر » بیوردیلر
بر آردها یورودکدن صکره ابوجهله راست کلدیلر ، همان اولمین
طرفندن دنیلدی که ، یا محمد « صام » ! بن سنک حق پیغمبر
اولدیفته هیچ شبهه ایتم ، لکن : سزکله هر نه وقت کورشم ،
حالکزدن بکا برتفر کایور ، بو حالدن ناشی سکا تسلیم اولوب
ایمان ایلده میورم .

آنک بوسوزینه ده جواباً « صدقت » بیوردیلر ، بعده آریلوب
یوله دوام ایتمکلری صره ده صدیق اکبر ، متمجبانه تکرار فخر عالم
افندیمزه خطاباً « ووال ایتمدیلرکه ، یا رسول الله ! تعجب اولنه جق
شی ! .. سز اولان بنم سوزیمی تصدیق ایتمدیکز ، صکره بو
کلامک ضدی اولان ابوجهلک سوزینده تصدیق ایتمدیکز ،
بونده کی حکمت نه در ؟

سید البشر جواباً بیوردیلر ، یا ابابکر ! بن مرآت خدا
اوله رق خالق اولندم ، سن کندکده کی خصلت حسنیه بی بالذات
آینه وجودده مشاهده ایتمدیکندن بو تلطف آمیز سوزی
سوبلدک ، بنده طوغریبلغندن کنایه اوله رق تصدیق ایتم ، او
لعین ایه ، ذاتاً خلقیتی خبیث ایدی ، بوجاثت اصلیه سندن بنی
کورور کورمز تعیب ایتمک دکل ، بالعکس کندی صفت ردیفه سنی
بنم وجودده مشاهده ایتمکله کندی خبیثتی اعتراف ایتمدیکندن
بنده یه طوغری اولدیفنی تصدیق ایتم [کلامی سوبلدیلر .
شو کلام حقیقت نصاب بزه برچوق حکمیات اظهار ایار
ایسه ده بونلرک توضیحی ، موضوع بحثی لزومندن فضله اطناب

بو حال الی نهایت بویه چه دوام ایتمز ، و اولجه قورویان اشجار و نباتاتک تام شباط نهایتله مازتک بدایتنه طوغری دالاری اوزرنده اوفاق اوفاق نباتات و آغاجک چمنسته کوره انواع رنگده طمور جقار پیدا اولغه باشلا دینی کی بر مدت صوکره آنلرده چانلایوب اوزرلرنده متعدد وریقات ظاهر اولور ، بعده بستیون بیشیلنلرک ازهار و اثمارینی اظهار ایدرلر ، صانککه بوزمانده اورنالی برهشت حضرا به قیاس ایدرسین ، بومثالده بزم چورو بوب خاک ایله یکسان اولارق اجسادک نفخ صورتیه تکرار با امر خدا اسکی هیئته کروب بر حیات اولارق روز عیشدرده طولیانه جقارینی تفهیم ایدر . دیمککه ، صانع حقیقی بزم بو عالم فانیده تولدکن صوکره درلمی ، اطراف ارضده مشاهده ایتمکده اولدیغیمز تحولات طبیعه ارا نه ایدیور ، و

« بخرج الحی من المیت و بخرج المیت من الحی الخ »

سرفرقایسه یلده مین اولدینی وجهله بو تحولات طبیعه به مثال دهانجه حکمتلر کوسه تریورک ، هر بر لرینی ایضاح ایتدیگمیز تقدیرده صدک خارجه جقمش اوله جقمش اصحاب اذعان ایچون بو قدر کافیدر .

« الفارف یکنفیه الاشارة »

مقصده رجوع ایدوب عناصر اساسیه دن عبارت اولان نباتاتک خواص مخصوصه سنده کی نکتته نک بیانه شروع ایدم ، اولجه طویراغک خواص نافه حیاتیسه یله ایشای بشردن چکمش اولدینی مزاحمه قارشو صبری ، بو میاندده « صبر » حقنده بر قاج مسائل حکمیه بیان ایتمش ایدک ،

شمعدی ، الضدان لایحه معمان ، فحواسی اوزره اجتماع اضدادده کی سرو حکمتی کلاته جفر ، « الاشیاء تکشف باضدادها » مفهومندن اکلشلا دینی وجهله هر شی ضدیه منکشف اولور ، بو هیئت مجموعه کائنات ، خواص حکمیه و کیمویه لر یکندیگریته ضد بر جوق مواد اساسیه نک اجتماع و امتزاجندن تشکیل ایتمشدر . نورک قیمتی ظلمتک موجودیتنددر . ضیای شمسک او لطافتی ، کولکسی واسطه یله حس اولونور . کذلک ، ایلرک قدرینک بالازر اولیشی ، کوتورک وجودیلدر .

وقس علی هذا

ثانیاً : انسانلر ، خضائل معنویه لرند کی ضدیت ایمجانی علی النعوم ایکیه آریله رق اهل ضلالت ، اهل هدایتله دائم . الاوقات عداوتده بولنشلردر . بواهل خبثا ، دیگر مظیمان خدا ایله دائما نفرند بولنه رق هر وقت آنلره طمن و شتم و دهاسا اذیتدن فارغ اولماشلر سده اکثریتله او ذوات فحاشم ، حافظ

انسانه اوصانیچ کتیردیی کی عالم آخرتده کی احواله قیاس اولنقدده ایجاب ایدر ، اگر انسانی دائمافه خالده وقت کچیر فرض ایدرسک اکثریا نفسک تشویقیله طبیعه ملایم کن شیرله مشغول اوله رق وظائف عبودی اوئوده جفندن کندیسیده بنده لک حالی قالمایوب متکبران هردرلو عصبانه ساهی اولاق احتمالی وارددر . آنک ایچون انسانه عارض اولان بعض حالات مرضیه ، هب ذات عظمت سبحانیه یی بالذکر تقصیر ایدم بولیمه رق درگاه الوهیه کمال اخلاص ایله تضرع و نیازده بولمقی حکمتنه بناء در ، حقیقتاده اوله در ، انسان اکثریا بویه برحاله دوچار اولدی ، رآن اول خلاص اولاق ایچون همان بازگاه احدیته التجا ایدرک اشک ریز اولدینی خالده دعاده بولنور ، ارحم الراحمین اولان جناب حق ، اوقولنک بو حال بر ملا لندن ذات پاک احدیته قارشو استمداد بی ریاسی ، اجابتیه رسیده اولغه ، بو عبد عاجزدن دوکیان کوز باشی ، کندینه حیاجش اولوب بر مدت صکره ظاهر آ و باطناً هردرلو آلامدن قورتیلر ق نشئه یابذوق و سرور اولور ، یعنی ، اوقولنک بویه چه قلی سوزان اولوبده درگاه حقه بویون بوکرک عرض حاجات ایتدیکی صروده کورندن جیقان دموع ، بعینه حرارت شمسله طراوتی زائل اولمش اشجار و نباتاتک صوسزلقدن صولغه میال برحاله کلدکاری صروده در حال بارانک نزولیه فصل حیات بولوب طراوت قدیمه لرینی محافظه ایدیورلرسه ، آنک بوبکای حزینی وجودینه اوله چه حیات ویرر .

کله لم مواسم اربعه ده کی تبدلات هواثیه و سائرده کی سرو حکمته بو کیفیت بزم حشر اجسادک محقق الوقوع اولدینی ارا نه ایدر ، اوت ذاتاً ز تبدلات احوال عالمی کوز اوکنه کتیروب جناب فیاض حکیمک بونده کی حکمیات خفیه سی تفکر ایدم جک اولورسقی . مکرینک دیدکاری کی حاشا هیچ انکار و ادیسنه صایقمسزین احبای اموالتک مطلقاً وقوع بولمجه و جداناً قانع اولورز ،

زیرا : هر کون کوزمزک اوکنده درک . فصل صیف حلول ایدر ایتمز اطراف ارضده بولنان اشجار و نباتات تکرار تازه . اشوب هر بر لرینی کندیسنه مخصوص یاراق و جیچکار یله میوه لرینی اظهار ایدم رک ربو زینی زین ایدرلر ، فقط ، صولک بهار دیدیکمیز وقت حزان کلدیمی . حالت نزع یا قلاشمش بر آغیر خسته نک حاله مشابه اوله رق اکثریسنک قوی قنادی قیریمنه . یعنی یواش یواش یاراقلری صولارق قورویوب دوکولمکه باشلار ، الک نهایت تمام فصل شتا خلوق ایدر ایتمز ، حمله سنده حیاتدن رازر قالمایوب هبسی فوزومیت حاله کبر ، بونک مثالده اولجه دیدیکمیز او آغیر خسته نک عاقبت الامر شراب موتی نوش ایدوب بی روح اولمش کیفتیدر . کذلک ،

« نوای وحدت »

اشباه نظر خالقہ سرأت بیاندر
 هر ذرہ آیت وجود عین عیاندر
 باق وارلغنه تورلو تماشیلہ بورونمش
 آناری آنک شکل دلاراده کورونمش
 انکار ، نه روا وحدت ذائندہ خدانک
 وار ، ارلغنه شاعد عادلاری آنک
 ابشته نه بیوک ، قبة عیوق سہاوت
 بر باقہدہ انسان کوریور تورلو دلالات
 فکر ایت زردن بونجہ کواکب ایلہ اضواء
 تہلیل ایدیور صبح و مساحاتی انواء
 شو رده کی اشجار و گیاه جله سی پیردن
 « الله ، دیرک سجده ایدر هر یردن
 طاشلر ، قایلر خانی سلطکله مہاہی
 هرشی ایدیور بیرلکک عرض کواھی
 دقتله ایشیت ، باق نه دیور لحن طیوری
 « الله ، دیہ اراز ایدیور سور سروری
 کلر آجیور بایله بیک دام بالایی
 حمرتلہ آکا ایتدیور آہ ونوایی
 کیمدر کالی تزیین ایدیور بایلی شیدا
 کیمدن اولوبور بونجہ کوزل ایش دہا پیدا
 مہایلری کیم صالدى بوتون قمر مہاہ
 کیم وردی شرف ناجی سلطان ایلہ شاہ
 کیمدر یدرن خفته مہجون حیاتی
 مخلوق ایدن مظهر اسماو صفاتی
 کیمدر کترین آدمی اقام عدمدن
 کیمدرک مقدسدر ابدآن ایلہ دمدن
 کیمدرک ایدر صبح و مسامہری درخشان
 کیمدر اولوبور لیل ونہارندہ نور افشان
 کیمدر ایدیور جہن بر دوحہ اعظم
 کیمدرک : اودر باقی ، ابد مستعظم
 کیمدرک ایدر قطره بی سلطان جہانیان
 کیمدرک اودر اول و آخردہ دہ دیان
 کیمدرک اولور قدرتی هر عالمہ نافذ
 کیمدرک ایدر حکمنی هر نسنہدہ تنفید
 کیمدر او بیوک وارمی آنک خوفی احیددن
 کیمدر یارادر دروگر ماء جددن

ایده مزلر . قایلرینی برعجب و غرور استیلا ایدرک عباد الہی حقیر
 نورور و مجرمین مسامینہ نظر تحقیر ایلہ باقارلر ، سوء اخلاق
 صاحبی اولورلر بیلمزلرکہ تقرب ربانی محاسن اخلاقہ حاصلدر .
 شوقدر وارکہ مہالات دینہ سی اولیان برطاقم رندلر هر عابدی
 (صوفی سالوس) (زاهد بارد) دیہ طاشلرلر بودہ یا کلسدر ،
 خطادر ، عصیاندر . ہمیز عابد و زاهد اولغہ مجبورز . هر عابد
 (زاهد بارد) دکدر .

کلمہ صلاتک صورت ادا رمنہ : اداى صلات ایدرکن همان
 نہ او قودیفنی نمدہ قاج رکعت قبلدیفنی بیلمہ میجک صورتہ عجلہ
 ایتملی چونکہ نمازدن مطلوب اولان صغای قلب یو وارلغندن
 حاصل اولمز ہلہ شیرین مذاقان طاعتک مک مسرت بخش اولان
 زماندری عباداندہ بکن اوقاندر ، زہاددن بری امامت ایدوب
 نمازدہ اوزون سورہ تلاوت ایشکک عوامدن بری بو خصوصہ
 عتابہ قالفیشہ بچہ حضرت زاهد عارف بالاقتباس (وانہا لکیرہ
 الاعلی الحاشمین) [۵] آیت کریمہ - یلہ جواب ظرافت نصایبی
 ویرمشد .

حضرت فخر عالم افندیز (اسوا الناس سرقة من یسرق
 من صلاتہ) [۶] حدیث شریفیلہ عجلہ دن نہی بیورمشاردر . بر
 کیمسہ خفیفجہ بر نماز قیلوب دعا اثناسندہ (یارب بکا حور عین
 تزویج ایلہ) دیدیکنی براعرابی ایشیدینجہ (سن پک فنا بر داماد
 ایشکک ویردیکک مہرہ باق ، ایشدیکک قزہ باق) دیہ استہزا
 ایشدر . کذلک امامک اطالہ صلاۃ الہی دہ مہیدر . فخر عالم
 افندیز حضرتلری معاذ ابن جبل (رضی اللہ عنہ) حضرتلرینی
 (آفتان انت یامعاذ) [۷] قول شریفیلہ تنفیر جماعتدن نہی بیورمشاردر .
 حضرت عثمان بن ابی العاص بیورلرکہ فخر عالم افندیز حضرت
 تارینک بزمہ صوک معاہدہ لرندن بری دہ (اذا ائت قوماً فاخف
 بہم الصلاۃ) [۸] قول شریفیلر .

جناب پیر افندیزک (ودوام القيام) قول شریفاندرکی لفظ
 (قیام) معرف باللام اولغہ قیامدن مراد شریفلری (صلاۃ
 تہجد) اولقی احتمالی دہ واردر . صلاۃ تہجد بزلرہ سنندر اکثر
 عباد بو عبادتی اعتمیاد ایشلردر .

- (۵) او بیوکدر اما خاشعیہ کورہ بیوک دکدر .
 (۶) انسانلرک فنا خرسزی نمازدن سرفت ایدلردر .
 (۷) فتنہ جومیسین یامعاذ : (بمعنی خلقی عبادتدن می اوساندرہ -
 جکک) .
 (۸) بر قومہ امام اولدینک وقت انلرہ نمازی خفیفجہ قبلدر .